

Рибаков Максим Сергійович
здобувач ступеня вищої освіти магістр
Вінницького державного педагогічного університету
імені Михайла Коцюбинського

ФОРМУВАННЯ ЕФЕКТИВНОЇ СИСТЕМИ ПРОТИДІЇ КОРУПЦІЇ В УКРАЇНІ З УРАХУВАННЯМ ЄВРОПЕЙСЬКИХ СТАНДАРТІВ

Корупція в Україні – серйозна перешкода. Вона гальмує розвиток країни та заважає нам рухатися до Європейського Союзу. У 2024 році ми стали кандидатами на вступ до ЄС, тож тепер мусимо привести свою антикорупційну систему до нових стандартів. Цікаво розібратися: як у нас з цим справи, що радять європейці і як це втілити в життя?

У нас вже є кілька антикорупційних органів: НАБУ, САП, НАЗК і Вищий антикорупційний суд (ВАКС). Їхня мета – боротися з корупцією. Але на ділі все не так гладко. Політики часто втручаються в їхню роботу, грошей не вистачає, ці органи самі не можуть знайти спільну мову між собою. Через це люди мало вірять у їхню силу. Можемо згадати хоча б скандал з «Укроборонпромом» у 2019 році – докази були, а покарання винних так і не дочекалися.

Європейці пропонують кілька простих правил:

- Антикорупційні органи мають працювати без тиску політик.
- Усе у державі має бути відкритим: від декларацій чиновників до судових рішень.

- Покарання за хабарі – невідворотне, а суди – справедливі.

Як це реалізувати в Україні? Ось мої думки:

1. Дати органам більше свободи. Наприклад, змініть систему вибору їхніх керівників, щоб політика не мала впливу.

2. Покращити технології. Електронні декларації у нас є, але було б добре, якби комп'ютер сам шукав сумнівні моменти.

3. Допомогти ВАКС. Суд потребує фінансування, чесних суддів і, можливо, стажування за кордоном.

4. Захистити викривачів. Ті, хто каже про корупцію, не повинні боятися за своє життя.

Та є й проблеми. Дехто у влади не хоче змін – їм зручно так, як є. До того ж, багато українців не бачать нічого страшного в "дрібних" хабарях. А також на війну йде багато ресурсів, які могли б піти на реформи.

Для протидії корупції, Україні варто:

- Забезпечити антикорупційним органам незалежність – і в законах, і в бюджеті.

- Впровадити технології для автоматичної фіксації порушення.
- Зробити суди відкритими, особливо ВАКС, і обирати суддів.
- Пояснювати людям, особливо молоді, чому корупція – це зло.
- Підтримувати журналістів і активістів, які тримають владу під контролем.

Без підтримки Європи та наших громадян ці ідеї залишаються на папері. Але якщо ми комплексно візьмемося за справу, то зможемо наблизитися до європейського рівня.

Список використаних джерел

1. Конвенція ООН проти корупції ухвалена 31 жовтня 2003 року.
2. Закон України "Про запобігання корупції" від 14 жовтня 2014 року № 1700-VII.
3. Звіт GRECO за 2017 рік про боротьбу з корупцією в Україні.
4. Книга "Прозорість і доброчесність у публічному секторі: європейський досвід для України" / За ред. О. Мельничук, Київ, 2020.

Савишен Ярослав Олександрович

здобувач наукового ступеня доктор філософії
кафедри публічного управління та менеджменту
Вінницького державного педагогічного університету
імені Михайла Коцюбинського

КОРУПЦІЙНІ РИЗИКИ ТА МЕХАНІЗМИ ЇХ ЗАПОБІГАННЯ В ПІСЛЯВОЄННОМУ ФІНАНСУВАННІ БІЗНЕСУ

Повномасштабна війна завдала економіці України колосальних збитків, які оцінюються у сотні мільярдів доларів і продовжують збільшуватися. Руйнування інфраструктури, падіння обсягів виробництва, втрата робочих місць і кваліфікованих кадрів та зниження купівельної спроможності населення поставили бізнес перед безпрецедентними викликами. Незважаючи на значні матеріальні й людські втрати та надскладні виклики через військову агресію, Україні вдалося зберегти відносну макроекономічну та цінову стабільність, подолати значні труднощі у виробництві та негативні наслідки відтоку та переміщення робочої сили [3, с. 12; 5, с. 65-66]. Однак, попри досягнуту стабілізацію, подальше повоєнне відновлення економіки та повноцінний розвиток бізнес-середовища буде залежати від цілеспрямованих зусиль щодо підтримки підприємництва та ефективного розподілу ресурсів.

Після завершення війни настане важливий період активного відновлення та розвитку бізнесу [2, с. 7]. Особливого значення набуде забезпечення прозорості та ефективності розподілу фінансових ресурсів, які надходитимуть як із державного бюджету, так і від міжнародних донорів. Саме тому критично важливо заздалегідь визначити потенційні корупційні ризики, які можуть супроводжувати цей процес, і розробити дієві механізми для їх запобігання.

Відбудова країни неможлива без фінансової підтримки підприємництва. Уряд та міжнародні партнери розробляють масштабні програми допомоги, які включають гранти, субсидії, пільгове кредитування та податкові стимули. За даними ПРООН, у 2023 р. понад 25% українських підприємств уже скористалися державною або міжнародною фінансовою підтримкою [3, с. 10;